

Înmulțirea și împărțirea numerelor raționale

Tipul lecției: Fixarea și consolidarea cunoștințelor

Competențe generale și specifice:

CG. 3. Utilizarea conceptelor și a algoritmilor specifici în diverse contexte matematice

CS. 3.4. Utilizarea proprietăților operațiilor pentru compararea și efectuarea calculelor cu numere raționale

CG. 5. Analizarea caracteristicilor matematice ale unei situații date

CS. 5.4. Determinarea unor metode eficiente în efectuarea calculelor cu numere raționale

Rețineți!

Înmulțirea și împărțirea fracțiilor ordinare

Înmulțirea unei fracții cu un număr natural:

Pentru a înmulți o fracție cu un număr natural, se înmulțește numărul cu numărătorul și se păstrează numitorul.

Regulă : $\frac{a}{b} \cdot n = \frac{a \cdot n}{b}$

Înmulțirea a două fracții ordinare:

Pentru a înmulți două fracții ordinare, înmulțim numărătorii între ei și numitorii între ei.

Regulă : $\frac{a}{b} \cdot \frac{c}{d} = \frac{a \cdot c}{b \cdot d}$

Împărțirea fracțiilor ordinare:

Câtul a două fracții se obține înmulțind prima fracție cu inversa celei de a doua.

Regulă : $\frac{a}{b} : \frac{c}{d} = \frac{a}{b} \cdot \frac{d}{c} = \frac{a \cdot d}{b \cdot c}$

Observație: Calculele devin mai ușoare dacă se fac simplificările înainte de a efectua produsul.

Înmulțirea și împărțirea fracțiilor zecimale

La **înmulțirea unei fracții zecimale cu o putere a lui 10**, se mută virgula spre dreapta peste atâtea cifre cât este exponentul lui 10.

La **împărțirea unei fracții zecimale cu o putere a lui 10**, se mută virgula spre stânga peste atâtea cifre cât este exponentul lui 10.

Înmulțirea a două fracții zecimale se efectuează astfel: se efectuează înmulțirea numerelor neținând seama de virgulă, iar la rezultat se desparte prin virgulă, de la dreapta spre stânga, atâtea cifre zecimale câte au cele două numere zecimale împreună.

Împărțirea a două fracții zecimale finite se efectuează în același mod ca și împărțirea numerelor naturale: se înmulțesc deîmpărțitul și împărțitorul cu acea putere a lui 10 care transformă împărțitorul în număr natural, iar virgula se adaugă la cât, atunci când la deîmpărțit se ajunge la virgulă.

Aplicații

Nivel 1

---

1. Rezultatul calculului $-\frac{1}{2} \cdot \frac{3}{5}$ este ... .
2. Rezolvând calculul $\left(-\frac{1}{2}\right) : \frac{3}{7}$ se obține ... .
3. Rezultatul calculului $(-2, 5) \cdot (-4, 8)$ este ... .
4. Efectuând calculul $(-4, 5) : \left(+\frac{1}{8}\right)$ obținem ... .

Nivel 2

---

1. Simplificând expresia $\frac{\frac{-35}{108}}{\frac{385}{-324}}$ se obține ... .
2. Rezultatul calculului $\frac{1}{77} \cdot \left(-\frac{2}{3}\right) + \frac{11}{6} \cdot \frac{1}{77}$ este ... .
3. Rezultatul calculului $\left(\frac{3}{5} + \frac{33}{55} + \frac{333}{555}\right) : \left(-\frac{7}{5}\right) - \left(-\frac{111}{300}\right) : \left(\frac{1}{3} + \frac{1}{30} + \frac{1}{300}\right)$ este ... .

Nivel 3

---

1. Rezultatul calculului $S = \frac{1}{1+2} + \frac{1}{1+2+3} + \frac{1}{1+2+3+4} + \dots + \frac{1}{1+2+3+4+\dots+2019}$ este ... .
2. Rezultatul calculului $S = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{2^3} + \dots + \frac{1}{2^{100}}$ este ... .
3. Calculând $1\frac{1}{2} \cdot 1\frac{1}{3} \cdot 1\frac{1}{4} \cdot \dots \cdot 1\frac{1}{100}$ se obține ... .